

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 77.526/16
van 26 maart 2025

over

een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van artikel 12/3
en 12/4 van de wet van 30 april 1999 betreffende de
tewerkstelling van buitenlandse werknemers en artikel 13/6 van
het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van
30 april 2004’

Op 24 februari 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van artikel 12/3 en 12/4 van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers en artikel 13/6 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004’.

Het voorontwerp is door de zestiende kamer onderzocht op 20 maart 2025. De kamer was samengesteld uit Wouter PAS, wnd. kamervoorzitter, Toon MOONEN en Annelies D’ESPALLIER, staatsraden, Jan VELAERS en Johan PUT, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Laurens LAVRYSEN, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 26 maart 2025.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest bevat wijzigingen aan de regeling betreffende de zogenaamde ketenaansprakelijkheid inzake illegale tewerkstelling bij onderaanneming.

De wijzigingen strekken er in hoofdzaak toe om het toepassingsgebied van de zorgvuldigheidsverplichting te beperken tot bepaalde risicosectoren. Daarnaast beoogt de steller om ook de opdrachtgever binnen het toepassingsgebied van artikel 12/4, §§ 1 en 2, van de wet van 30 april 1999 ‘betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers’ te brengen, met uitzondering van de opdrachtgever-natuurlijke persoon die uitsluitend voor privédoeleinden een beroep doet op een aannemer, wat paragraaf 1 betreft. Tevens wordt een technische correctie van artikel 12/3, § 1, eerste lid, van dezelfde wet doorgevoerd.

Ten slotte worden ook de overeenkomstige bepalingen uit het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht² gewijzigd.

VORMVEREISTEN

3. Artikel 3 van het voorontwerp brengt wijzigingen aan die betrekking hebben op gegevensverwerkingen in het derde, het negende en het tiende lid van artikel 12/4, § 1, van de wet van 30 april 1999.

Artikel 36, lid 4, van Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (Algemene Verordening Gegevensbescherming)’, gelezen in samenhang met artikel 57, lid 1, c), en overweging 96 van die verordening, voorziet in een verplichting om de toezichthoudende autoriteit, in dit geval de Gegevensbeschermingsautoriteit of de Vlaamse Toezichtscommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, te raadplegen bij het

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² Decreet van 30 april 2004 ‘tot uniformisering van de toezichts-, sanctie- en strafbepalingen die zijn opgenomen in de regelgeving van de sociaalrechtelijke aangelegenheden, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn’.

opstellen van een voorstel voor een door een nationaal parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel, of een daarop gebaseerde regelgevingsmaatregel in verband met verwerking.

Gevraagd of het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit of de Vlaamse Toezichtscommissie werd gevraagd, antwoordde de gemachtigde:

“De voorliggende wijzigingen hebben louter betrekking op de uitbreiding van het toepassingsgebied naar de professionele opdrachtgever. Er verandert verder niets aan de verwerking van persoonsgegevens: de categorieën van gegevens blijven ongewijzigd net zoals het doel en de rechtvaardigingsgrond om deze gegevens te verwerken en de bewaartermijn. Er is geen enkel verschil tussen de professionele opdrachtgever die de gegevens moet opvragen en de aannemer of onderaannemer die dit moet doen. Er wordt dus geen nieuwe verwerking van persoonsgegevens ingevoerd. Over deze bepalingen, die werden ingevoegd bij decreet van 27 oktober 2023, werd reeds advies ingewonnen bij de GBA en de VTC. Om die reden werd er voor deze zeer beperkte nieuwe wijziging niet opnieuw advies ingewonnen.”

Met die zienswijze kan niet worden ingestemd. De adviesverplichting geldt voor elke wetgevings- of regelgevingsmaatregel die betrekking heeft op een verwerking van gegevens, zelfs in geval van een beperkte wijziging zoals, *in casu*, de uitbreiding van de reeds decretaal geregelde gegevensverwerkingen tot verwerkingen door de opdrachtgever en tot verwerkingen van gegevens van de rechtstreekse aannemer. Het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit of de Vlaamse Toezichtscommissie moet bijgevolg nog worden ingewonnen.

Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het inwinnen van dat advies nog wijzigingen zou ondergaan,³ moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikelen 2 en 4

4. Gelet op de redactie van de inleidende zin van het ontworpen artikel 12/3, § 1, eerste lid, 4°, van de wet van 30 april 1999 (artikel 2 van het voorontwerp), moeten de woorden “ze zijn opgetreden tussen” worden geschrapt in de punten a), b) en c).

Dezelfde opmerking geldt voor het ontworpen artikel 13/6, § 4, 4°, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht (artikel 4, 1°, van het voorontwerp), waarin de woorden “ze zijn opgetreden tussen” moeten worden geschrapt in de punten a) en b).

³ Namelijk andere wijzigingen dan diegene waarvan in dit advies melding wordt gemaakt of wijzigingen die ertoe strekken tegemoet te komen aan hetgeen in dit advies wordt opgemerkt.

Artikel 3

5. Het ontworpen artikel 12/4, § 1, tweede lid, 2°, voorziet in de beperking van de zorgvuldigheidsverplichting tot rechtstreekse aannemers of onderaannemers die behoren tot de risicosectoren, die bepaald worden door de Vlaamse Regering na een advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (hierna: SERV). Bijgevolg wordt er een verschil in behandeling gecreëerd tussen opdrachtgevers, aannemers en intermediaire aannemers, naargelang ze een beroep doen op een rechtstreekse aannemer of onderaannemer die tot dergelijke risicosector behoort.

Het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie sluit niet uit dat een verschil in behandeling tussen categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie is geschonden wanneer vaststaat dat geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.⁴

Aangezien het onderscheid in kwestie gebaseerd is op een lijst van risicosectoren die door de Vlaamse Regering zal worden vastgesteld na een analyse door de SERV, kan worden aanvaard dat het op een objectief criterium berust. Daarbij is het in beginsel redelijk verantwoord om bij het bepalen van het toepassingsgebied van de zorgvuldigheidsverplichting rekening te houden met het risicogehalte van een bepaalde sector en er met name naar te streven om de administratieve lasten te beperken voor sectoren met een laag risicogehalte.

Wanneer de decreetgever een machtiging verleent, dient te worden aangenomen – behoudens aanwijzingen in de tegenovergestelde zin – dat hij de gemachtigde enkel de bevoegdheid verleent om die machtiging aan te wenden in overeenstemming met de Grondwet en dus met het gelijkheidsbeginsel. De Vlaamse Regering zal er bij het aanwenden van de haar verleende machtiging derhalve moeten over waken dat zij het gelijkheidsbeginsel respecteert. Met name moet erover worden gewaakt dat de identificatie van de risicosectoren is gebaseerd op objectieve factoren die verband houden met het risicogehalte van de desbetreffende sectoren en dat sectoren met een gelijkaardig risicogehalte niet zonder redelijke verantwoording van het toepassingsgebied van de zorgvuldigheidsverplichting worden uitgesloten.

Artikel 4

6. Aan de gemachtigde werd gevraagd of het voldoende duidelijk blijkt, op grond van de redactie van het gewijzigde artikel 13/6, § 5, 1°, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht, dat deze bepaling – overeenkomstig het ontworpen artikel 12/4, § 1, elfde lid, van de wet van 30 april 1999 – geen betrekking heeft op de opdrachtgever-natuurlijke persoon, die een beroep doet op een aannemer voor uitsluitend privédoeleinden. Er wordt akte genomen van het antwoord van de gemachtigde, die aangaf dat er geen verduidelijking in de tekst vereist is, aangezien dit reeds

⁴ Bv. GwH 13 januari 2022, nr. 1/2022, B.17. Zie ook GwH 16 mei 2024, nr. 52/2024, B.4.2.

voortvloeit uit de woorden “als de feiten ook voor strafvervolgning vatbaar zijn” in de inleidende zin van artikel 13/6, § 5, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.

Artikel 5

7. Het voorontwerp brengt wijzigingen aan in de wet van 30 april 1999 en het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht, in de versie zoals gewijzigd bij decreet van 27 oktober 2023. De wijzigingen die dat decreet aanbrengt in artikel 12/4 van de wet van 30 april 1999 en in artikel 13/6, § 5, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht zijn echter nog niet in werking getreden. Er zal dus over moeten worden gewaakt dat de relevante bepalingen uit het decreet van 27 oktober 2023 in werking treden vóór het aan te nemen decreet.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Wouter PAS